

Europeiska kommissionens förslag till rådets direktiv med regler för att motverka användandet av bolag som saknar substans av skatteskal samt ändring av direktiv 2011/16/EU (Fi2021-04067)

Juridiska fakultetsnämnden vid Uppsala universitet har genom remiss anmodats att yttra sig i rubricerat ärende. Fakultetsnämnden får härmed lämna följande synpunkter.

Förslaget innehåller dels förslag till ett nytt direktiv för att motverka användningen av bolag som av skatteskal saknar substans, dels ändringar i det redan gällande direktivet om administrativt samarbete (2011/16/EU). Det nya direktivet för att motverka användningen av bolag som saknar skatteskal kommer att vara tillämpligt oberoende av bolagens storlek, till skillnad mot det andra direktivförslag som kommissionen också lade fram den 22 december 2021 om tillförsäkran av en minsta nivå för bolagsbeskattningen, Council Directive on ensuring a global minimum level of taxation for multinational groups in the Union, COM(2021) 823 final.

Det i detta remissvar behandlade direktivförslaget bygger alltså inte på den överenskommelse som i oktober 2021 träffats mellan de drygt 130 staterna inom ramen för OECD/G20:s ”Inclusive Framework”.

På ett allmänt plan har Juridiska fakultetsnämnden inga invändningar mot direktivförslaget för att motverka användningen av bolag som av skatteskal saknar substans. Fakultetsnämnden vill dock erinra om risken för att enskilda bestämmelser i direktivförslaget kan strida mot den rättspraxis som EU-domstolen har utvecklat inom ramen för ”rule of reason”-doktrinen (”förnuftsdoktrinen”). Inom EU gäller att både nationell rätt och unionsgemensam rätt måste vara förenlig med de fria rörligheter som garanteras enligt fördraget om den Europeiska unionens funktionssätt. Det är alltså möjligt att även en direktivbestämmelse kan strida mot fria rörligheter. Av särskild vikt är här hur EU-domstolen har definierat den rättfärdigande grund som gäller intresset av att motverka skatteflykt. För att en hindrande nationell bestämmelse ska vara rättfärdigad med hänsyn till denna rättfärdigande grund krävs att den avser ”rent konstlade arrangemang”, se mål C-196/04 Cadbury Schweppes, ECLI:EU:2006:54. I artikel 7 i direktivförslaget finns ”indicators of minimum substance for tax purposes”. Det kan antas att denna bestämmelse utgör ett slags ventil för att se till att

företag med en viss minsta nivå av ”substance” (verksamhet) inte omfattas av rättsföljderna i artiklarna 11 och 12 i direktivet. Frågan är om ventilen är tillräcklig för att vara förenlig med EU-domstolens dom i mål C-196/04 Cadbury Schweppes. Denna fråga bör utvecklas i det fortsatta lagstiftningsärendet.

Direktivförslaget finns för närvarande i den engelskspråkiga version som har remitterats. Det är av vikt att den svenska språkversionen granskas av personer väl förtrogna med svensk skatterättslig terminologi, vilket kommer att underlätta såväl genomförandet av direktivet i svensk rätt, som tillämpningen av de svenska bestämmelser vilka kommer att genomföra direktivet i Sverige.

Förslag till yttrande i detta ärende har upprättats av professor Mattias Dahlberg. Yttrandet har på delegation avgivits av Juridiska fakultetens dekanus, professor Anna Singer.

Anna Singer